

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΑΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Ε΄.

ΑΡΙΘΜ. 22 (118).

Συνδρομή, αρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμηνος μόνον, και προπληρωτέα: Πανταχού φράγκ. χρ. 12½ ή μάρκ. 10.

ΕΤΟΣ Ε΄.

τῇ 15/27. Νοεμβρίου 1889.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΕΝ ΕΝΕΧΥΡΟΔΑΝΕΙΣΤΗΡΙΩ

ὑπὸ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Η. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ. (συνέχεια και τέλος.)

Μετὰ τα ὥρολόγια ἐκείνα ἐξετέθησαν και ἄλλα εἰς πλειοδοσίαν, και μικρὰ περίκομψα γυναικεῖα ὥρολόγια, και ἐν χρονόμετρον, και χρυσαῖ ἀλύσεις, και ἐν ἀργυροῦν μελανοδοχεῖον, και καρφίδες χρυσαῖ, και δακτυλίδια ἀδαμάντινα, και δίσκος σμιλτοκόσμητος μετὰ χρυσῆς τριχαπτοιδοῦς στεφάνης· και ἡγωνίζοντο μετὰ λύσεως οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σήμ. τίς νὰ τ' ἀρπάσῃ εἰς τὴν κατοχὴν του· ἐνίοτε, μὴ ἔχοντες ἱκανοποιημένην τὴν συνειδησιν τῆς ἀπληστίας των, ὑπολογίζοντες ὡς ζημίαν τὸ μειωθὲν κέρδος, ἐντρομοὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ πείσματος ἐλευθεριότητος των, ὠπισθοχώρουν ὡς ἀπὸ χεῖλους κρημνοῦ, εἰς ὃ ἐρριψοκινδύνευσαν παρατόλμως· συνερχόμενοι δὲ τὸσον γλίσχρως ὑπερθεματίζον, τὸσον ἀσυστόλως προσεπάθουν νὰ κλέψωσι τὸ πλειστηριαζόμενον, ὥστε ὁ διευθύνων τὴν δημοπρασίαν ἀπέσυρεν αὐτό.

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Ε΄.

Heinrich Heine

Αἱ παρὰ τὸ τετρά- πλευρον τῶν σανίδων γυναῖκες, κατ' ἀρχὰς μὲν παρηκολούθουν μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς περιπετείας τοῦ ἀγώνος, ἀλλ' ἀδυνατοῦσαι νὰ κρατήσωσιν ἐπὶ μακρὸν τεταμένην τὴν προσοχὴν των εἰς πρᾶγμα μὴ ἀποβλέπον αὐτάς, κατελήφθησαν ὑπ' ἀνίας, και ἤρχισαν νὰ συνδιαλέγωνται χαμηλοφώνως, πρὸς τὴν θυρίδα στρέφουσαι τὸ βλέμμα, μετ' ἀνυπομονησίας μὴ συνεχομένης.

Ἄλλ' ὅτε ὁ παρα τὸ ξύλινον κιγκλιδωτὸν ὑπάλληλος, ἔλαβεν ἐκ τῆς θυρίδος σίδηρον τοῦ σιδηρώματος, και ὑψώσας περιδείκνυσεν αὐτό, ἐπαναλαμβάνων τὸ ἐνδοθεν ὑποβληθὲν αὐτῷ θέμα, ἐσιώπησαν, ἐβήξαν, ἐκινήθησαν ἐκ τῶν θέσεών των, ἐτοποθετήθησαν ἀνετώτερον, αἱ μορφαὶ των ἔλαβον ἐκφρασιν σοβαρότητος και προσδοκίας.

— Geboten! εἶπε γυναικεῖς τις φωνὴ ἐν σπουδῇ.

Ἐδέχετο τὴν προταθεῖσαν τιμὴν· ἄλλη τις ὅμως, ἐκ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς, ἤνοιξε τοὺς μικροὺς, γλαυκοὺς, ξεθωριασμένους ὀφθαλμούς της, οὓς ἐκάμμεν ὡς γὰρ ἐνύσταζε, καί, διὰ φωνῆς κρυολογημένης, ὑπερεθεμάτισε κατὰ πεντήκοντα φοίνικας.

Αἱ γυναῖκες ἐν γένει ἐνθουσιῶσιν ὀλίγον, ὅταν δὲ διαχειρίζονται χρήματα παραφέρονται ἥττον τῶν ἀνδρῶν, ἔχουσι πολλῶν αὐστηροτέραν μεθοδικότητα, πολλῶν ψυχροτέραν λογιστικότητα· ἀλλ' αἱ πτωχαὶ γυναῖκες τοῦ λαοῦ, ἀλλ' αἱ χωρिकाί, αἱ γινώσκουσαι ἐκ πείρας πόσον ὀλίγον ἀποφέρει ἡ μετὰ τόσου κόπου γεωργομένη ἀδυσώπητος γῆ, ἡ τὸ βαρὺ καὶ πληρὲς ἰδρώτος καὶ συντρίβον τὸ σῶμα ἡμεροκάματον, ἡ ἡ χεὶρ ἡ κρατοῦσα τὴν βελόνην, ἐν ᾗ οἱ ταλαίπωροι ὀφθαλμοὶ κύπτουσιν ἐπὶ μακράς, μακράς ὥρας ἐπὶ τοῦ ῥαψίματος, αὐταὶ ἐντείνουσι τὴν φειδῶ μέχρι πάθους, μικρὰν νομισματικὴν μονάδα λαμβάνουσαι ὡς μέτρον, καὶ εὐρίσκουσαι πάντοτε τὰς δαπάνας, ὅσον μικραὶ καὶ ἀν' ὧσι, κολοσσιαίας καὶ φοβεράς.

Διὰ τοῦτο ἡ πλειοδοσία μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐκείνων, τῶν εἰθισμένων ἐν τῇ ἀγοραπωλησίᾳ τῶν ὠν καὶ τῶν κραμβῶν καὶ τῶν μαινίδων νὰ κατατέμνωσι καὶ αὐτὸν τὸν φοίνικα εἰς ἡμισὺν καὶ τέταρτα, ἔβαινε βραδέως καὶ ἐν διασταγμῶ, κατὰ εἴκοσιν ἡ δέκα φοίνικας, ὀδυνηρῶς ἀποσπώμενους, ὡς ὀδόντας.

Ἐν τέλει ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ κατακυροῦντος ὑπαλλήλου, ἐκρούσθη τὸ σφυρίον, καὶ μία ἐκ τῶν γυναικῶν παρέλαβε τὸ σίδηρον.

Δὲν ἦτο ἐκ τῶν πλατέων ἐκείνων τῶν θερμαινόμενων ἐπὶ ἀνημμένων ἀνδράκων· ἦτο κοῖλον, ἐντὸς δ' αὐτοῦ προσηρμύζετο ὄγκος σιδήρου, ὅστις ἐντιθέμενος, ἐρυθρὸς ἐκ πυρακτώσεως, τὸ διετῆρει ἐπὶ πολὺ θερμόν.

Πῶς εἶχε καταντήσῃ ἐκεῖ; ἐκ τίνος στενῆς καὶ σκοτεινῆς κλίμακος πενιχροῦ ὑπερφύου κατήλθεν; ποίαν κατεπείγουσαν, μὴ ἐπιδεχομένην ἀναβολήν, ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἀνεπλήρωσε; Ποῖα θλιβερά μυστικά ἐγίνωσκε;

Ἦτο καθάριον, ἀπῆστραπτε. Τίς οἶδε ποῖαι χεῖρες — δυστυχεῖς, ἐρυθραῖ ἐκ τῆς ἐργασίας, μὲ κατεστραμμένους ὄνυχας χεῖρες — ἔτριψαν αὐτὸ οὕτω, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ λάβωσιν ὀλίγα κερμάτια περισσύτερον, μὲ τὸν κρύφιον φόβον μὴ ἀν μείνῃ ἐπ' αὐτοῦ ἵχνος σκωρίας δὲν γείνη δεκτόν, καὶ ἴσως ἐν ᾗ τὸ ἐστίλβουν δάκρυ τι στάξαν ἐθάμβωσε πρὸς στιγμὴν τὴν λάμπην του! . . .

Ἐφ' ὅσον ἔβλεπον ὠρολόγια καὶ ἀλύσεις καὶ δακτυλίους, ἀντικείμενα πολυτελείας ἢ ἀνέσεως, δὲν μοι ἤρχετο κατὰ νοῦν ὅτι ἡ πώλησις ἐκείνη ἦτο καταναγκαστικὴ· ἡ ἀπατηλὴ ὀπτασία τοῦ πλούτου δὲν μὲ ἄφινε νὰ ἴδω ὅτι θέλησίς τις, ἄλλη παρὰ τὴν τοῦ κτήτορος, ἀμείλικτος καὶ σιδηρὰ ἥρπαζε καὶ διέθετε — νομίμως, ναί, ἀλλὰ πόσον σκληρῶς! — τὰ πράγματα ἐκεῖνα, ὧν τινὰ τίς οἶδε ἀν δὲν ἦσαν πολύτιμα οἰκογενειακὰ κειμήλια, μυροβολοῦντα ἀναμνήσεις, ἱερὰ λείψανα διαφυλάττοντα ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ διατηρηθῇ ἐκ τοῦ ἀνεπιστρεπτὲι παρερχομένου — ὠρολόγια, τῶν ὁποίων τὰ παρακολουθοῦντα τὸν ὠροδείκτην βλέμματα ἐσβέσθησαν πρὸ πολλοῦ, δακτυλίδια, τῶν ὁποίων οἱ δάκτυλοι κατέπεσαν εἰς ὀσάκια, καρφίδες, ὧν ἡ πορπομένη χλιδῶσα κόμη κεῖται δέμα τριχῶν εἰς σκοτεινὴν γωνίαν, ὑπὸ πλάκα τοῦ νεκροταφείου! . . .

Ἄλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξετέθησαν πρὸς δημοπρασίαν σκεύη μαγειρικὰ καὶ τῶν πρώτων τοῦ βίου ἀναγκῶν, ἀπαραίτητα, ὡς τὰ ἐργαλεῖα εἰς τὸν τεχνίτην, βαθεῖα μὲ κατέ-

λαβε μελαγχολία. Τὸ σίδηρον ἐκεῖνο καὶ τὰ κοχλιάρια καὶ τὰ περόνια, καὶ τὴν χύτραν καὶ τὸ τηγάνιον ἡ Πείνα ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ πτωχικοῦ ἐρμαρίου καὶ ἔφερεν ἐκεῖ, ἐν ὥρᾳ σκληρᾶς ἀμηχανίας, καθ' ἣν ἡ ταλαίπωρος, ἡ ἔρημος γυνή, χήρα ἴσως, προσέφυγεν εἰς αὐτά, εὐροῦσα — παρ' αὐτῶν τῶν ἀψύχων — ἔτι παρ' οὐδενὸς ἐμφύχου ἡδυνήθη νὰ εὔρῃ, εὐσπλαγχνίαν, προστασίαν, ἄρτον.

Δὲν ἤξεύρω, ἀλλὰ μοι φαίνεται ὅτι ὀξέως ὀδυνηρὰ θὰ ἦνε ἡ στιγμή καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος φιμῶν τὴν φιλοτιμίαν του, συνέχων ἔνδον τοὺς τὰς κραυγὰς τῆς ὑπερφηφείας, κατέρχεται σπεύδων τὴν κλίμακα τῆς κατοικίας του ὡς νὰ τὸν ὠδήῃ ἀκαταγώνιστος τις δύναμις καὶ τρέχει διὰ τῶν ἀγυιῶν, τρέχει διότι εἶνε ἀνάγκη, καὶ κρούει τὴν θύραν τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου, ὅπου εὐρίσκει ὀλίγον οἶκτον, οἶκτον ἐξευτελιστικόν, οἶκτον μὲ τὸ ἀζημίωτον, οἶκτον ἐξετάζοντα δι' ὀφθαλμῶν γρυτοπώλου τὰ πρὸ τῶν ποδῶν του ῥιπτόμενα πράγματα καὶ ὑπολογίζοντα τὴν ἀξίαν των, ἐλεημοσύνην ἀπαθῆ, μηχανικὴν ὡς ἐπάγγελμα, ἐν ᾗ δὲν ὑπάρχει οὔτε συγκίνησις, οὔτε φιλανθρωπία, οὔτε συμπάθεια.

Ἐν τούτοις αἱ γυναῖκες ἐξηκολοῦθον τὸν περὶ τὰ σκεύη ἀγῶνα· ἡ μιμικὴ τῆς μορφῆς αὐτῶν ἦτο περιέργος· μία, μετὰ ἡρεμον ὑπερθεματισμόν, ἐφαίνετο τέλος θριαμβεύουσα· ἀλλὰ τὴν ἐσχάτην στιγμὴν ἄλλη τις πλειοδοτοῦσα εἴκοσιν ἡ δέκα φοίνικας προσεπάθει ν' ἀρπάσῃ, οἶονεῖ ἐκ τῶν χειρῶν της, τὸ σκεῦος, ὅπερ ἐκείνη εἶχεν ἡδὴ νοερῶς τοποθετήσῃ ἐν τῷ μαγειρείῳ της, ἐν ὀρισμένῃ θέσει, ἥτις τῶρα θὰ τῇ ἐφαίνετο κενή, ὡς ν' ἀφῆρέθῃ ἐκείθεν· ὀργίλως ἀπενίζουσα ἐπὶ τὴν ἀντίπαλον, ἐβυθίζετο εἰτα εἰς διαλογισμούς, συνέσπα τὰς ὀφρύας, τὸ μέτωπόν της ἐλάμβανε τὴν ῥίσσῃν σύνοικον τῆς σκέψεως, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ τὴν ἐκφρασὶν ἐκείνην τὴν βαθεῖαν, καθ' ἣν τὸ βλέμμα φαίνεται πρὸς τὰ ἔνδον ἐστραμμένον· εἰτα, μετὰ μικρὸν ἐνδιέθετον μονόλογον, μετὰ μικρὰν ἐνδύμυχον πάλιν, ἀπεφάσιζε, ἡ δ' ἀπόφασις, πρὶν ἀκόμη ἀνοιχθῶσι τὰ χεῖλη της, πρὶν κινήθῃ ἡ γλῶσσά της, ἀνεγίνωσκετο ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς.

Αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι οὐδὲν τὸ ἰδιάζον εἶχον. Ποδία χρωματιστὴ καθικνουμένη μέχρι τοῦ ποδογύρου χρονδροειδοῦς φούστας, ἀρκούντως βραχείας ὥστε νὰ φαίνωνται τ' ἀνδρικά αὐτῶν ὑποδήματα. Καλύπτει τῆς κεφαλῆς, ἀποκρύπτουσα μέρος τοῦ μετώπου καὶ τὰ ὦτα καὶ τὸν αὐχένα, ὁμοία πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν *τσεμπέρι*. Μῆλα τῶν παρεῖων καταπόρφυρα ἐξαγγέλλοντα τὴν σαζωνικὴν καταγωγὴν των. Μορφὰ ἡλιοκαεῖς, φέρουσαι ἄλλεπάλληλα στρώματα θερνοῦ καύματος.

Ἀλλὰ μία ἐξ αὐτῶν, εἰς παράμερον γωνίαν καθημένη, εἴλυσεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν μου. Ἀμέσως ἐνόησε τις ὅτι ἦτο δυστυχὲς πλάσμα· τὰ ἐνδύματά της παλαιὰ καὶ ἐμβαλωμένα· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐρυθροὶ ὡς νὰ εἶχον κλαύση πολὺ· τὸ δὲ κάτω χεῖλος της ἐκίνει σπασμωδικὸς τις τρόμος, ὡς ἐκ τῆς ἔξω τοῦ ὀλολύζειν ἴσως. Ὅπισθεν της ἴστατο δεκαετὲς κοράσιον ὠχρὸν, φοροῦν ἀπότριπτον καὶ βασανισμένον ἔνδυμα καὶ ὑποδήματα μεγάλα, ἅτινα βεβαίως θὰ ἔσυρε βαδίζον· τὸ κοράσιον τοῦτο ἐκράτει ἐν τῇ ἀγκάλῃ του τετραετὲς περίπου παιδίον, ἐπίσης ἐλεεινῶς ἐνδεδυσμένον, γλαυκοὺς ὑαλώδεις ἔχον ὀφθαλμοὺς καὶ κόμην παρεμπερῇ πρὸς στυπεῖον.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη παρηκολοῦθαι ἀπὸ τινος μετ' ἀπεριγράφτου ἐνδιαφέροντος τὴν δημοπρασίαν· οἱ κοῖλοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ προσηλοῦντο εἰς τὴν θυρίδα τοῦ κιγκλιδώματος μετὰ πυρετώδους ἐξάψεως. Ἐν τῇ ποδιᾷ της, ὑπὸ τὴν σανίδα,

ἐκράτει κίτρινά τινα χαρτία, ἐφ' ᾧ ἔκυπτεν ἐνίοτε ὅπως ἀναγνώσῃ τι.

Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησα τί συνέβαιναν, ἀλλ' ἐπειτα τὸ ἐνόησα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μου συνεκεντρώθη ἐκεῖ τεταμένον, ἄσβεστον, ὀδυνηρόν.

Διότι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου διεδραματίζετο μία τῶν τραγωδιῶν ἐκείνων τῶν ἀφώνων, ἃς διαγκωνίζομεν πολλάκις ἐν τῇ ὁδῷ χωρὶς νὰ τὰς μαυτεύωμεν. Τὰ κίτρινα χαρτία ἦσαν ἀποδείξεις τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου, πολλὰ δὲ τῶν σκευῶν ἐκείνων τῶν πωλουμένων ἦσαν ἰδικά της.

Ἀγαπῶμεν τόσον πολὺ τὰ πράγματα τὰ περιβάλλοντα ἡμᾶς, τὰ βιβλία, τὰ ἐπιπλά τὰ κοσμήματα! Δι' ἐμέ, μία τῶν μᾶλλον ἀγωνιωδῶν ἐρωτήσεων ἃς ἀποτείνω πρὸς ἑμαυτόν, εἶνε ποῖος θ' ἀναδιφᾷ, μετὰ τὸν θάνατόν μου, τὰ βιβλία μου, τὰ ὅποια συλλέγω μετὰ τόσης στοργῆς καὶ δένω κομψῶς μετὰ τόσης φροντίδος! Διαφυλάττουσι μέρος τῆς ψυχῆς μας, τὰ ὑπὸ τὴν στέγην μας, τὰ ἐν τῷ θαλάμῳ μας ἀντικείμενα· οἱ πόθοι μας, τὰ ὄνειρά μας περινοστοῦσι περὶ αὐτὰ καὶ τὰ καθιστῶσιν ἀναντικατάστατα· διὰ τοῦτο πολλοὶ δὲν δύνανται νὰ κοιμηθῶσιν εἰς ξένην κλίνην, διὰ τοῦτο ἀνατριχιάζομεν μένον ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι δυνατόν νὰ φορέσωμεν ξένον ἔνδυμα, διὰ τοῦτο καταλαμβάνει ἡμᾶς βαθεῖα καὶ ἀκατανίκητος μελαγχολία ὡς εὐρεθῶμεν μόνοι ἐν δωματίῳ ξενοδοχείου, ἐν μέσῳ ἐπιπλῶν ψυχρῶν καὶ ἀστόργων βλεπόντων μετὰ χυδαίας ἀδιαφορίας τόσους ἐρχομένους καὶ ἀπερχομένους, ἐν μέσῳ τῆς θλιβερᾶς ἀτμοσφαίρας ἀγνώστων ἀναπνοῶν!

Καὶ ἡ δυστυχὴς ἐκείνη γυνὴ ἔβλεπε τὰ πράγματά της, ἅτινα ὄχι μόνον ἠγάπα ὡς ἰδικά της ἀλλὰ καὶ πρὸς ᾧ ἦτο προσπεφυκυῖα διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ἄνευ αὐτῶν, διότι ἀπεγυμνοῦτο ἄνευ αὐτῶν, τὰ ἔβλεπε τὰ πράγματα ἐκεῖνα σκορπιζόμενα ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἀρπαζόμενα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της ὑπὸ τῆς μᾶς καὶ τῆς ἄλλης, χωρὶς κανεὶς ν' ἀνησυχῇ δι' αὐτήν, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν ἐρωτήσῃ! Καὶ μὲ ποίαν ἀπληστίαν τὰ ἥρπαζον αἱ ἀσυνείδητοι! μήπως προσέφερον καὶ τὴν ἀξίαν των; Ὡ! ὅταν εἶνέ τις ἄμοιρος εἶνε ἄμοιρος· ὑπῆρχον πράγματα, τὰ ὅποια ἐν τῷ πυρετῷ τῆς ἀμίλλης, ἐν τῷ ἐξαφθέντι πείσματι ἔκαμνον πτερὰ, νομίζεις, καὶ ἀνέβαινον καὶ ἀνέβαινον, ἀλλὰ τὰ ἰδικά της, μόλις ἐκινουῖντο πρὸς τὰ ἄνω τὰ ταλαίπωρα, κατέπιπτον ὡς πτηνὰ τετραυματισμένα, σείοντα ἀγωνιωδῶς εἰς τὴν κόνιν τὴν αἵματοσταγῇ πτέρυγά των.

Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἴδῃτε καὶ μὲ τί ξηρόν, φοβερόν βλέμμα μίσους παρετήρει τὰς μεγάρας ἐκείνας, αἵτινες συνώμοσαν νὰ τὴν ἀπογυμνώσωσιν! . . .

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ σκηνογραφία μετεβλήθη· ἐνεφανίσθησαν πάλιν τὰ ὀρολόγια καὶ αἱ χρυσαῖ ἀλύσεις καὶ ἤρχισεν ὁ περὶ αὐτῶν ἀγών· ἄλλοι ὑποκριταὶ προσήλθον εἰς τὴν σκηνήν· ἐν αὐτοῖς τώρα ἦτο καὶ ὁ φίλος μου Π . . . ὅστις, μετὰ πεισματωδέστατον ἀγῶνα περὶ ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦς ἀραβουργήμασι κεκοσμημένου κυπέλλου, ἐπωφεληθεὶς χαλάρωσιν τινα τῶν μαχητῶν, ὑπερθεμάτισε καὶ ἔλαβεν ἀντὶ πεντήκοντα δύο μαρκῶν ὥραϊον χρυσοῦν ὀρολόγιον.

Ἐπλήρωσεν, ἔδῃκε τὸ ὀρολόγιον εἰς τὸ θυλάκιόν του, καὶ εἶτα στραφεὶς πρὸς με·

— Πᾶμε, μοὶ λέγει.

— Ὅχι, θέλω νὰ ἰδῶ ἕως τέλος τί θὰ κάμῃ αὐτὴ ἡ γυναῖκα.

Καὶ τῷ διηγήθη τὰ συμβαίνοντα.

Ἀφ' οὗ μὲ ἤκουσεν ἡσύχως, μὲ παρετήρησε διὰ βλέμ-

ματος ἀπεριγράπτου οἴκτου, ἔσαισε τὴν κεφαλὴν του καὶ ὑψώσας τεταμένους τοὺς δύο μακροὺς βραχίονάς του, ἀνεφώνησε.

— Ὡχ! βρὲ ἀδελφέ, τί κάθεσαι καὶ χολοσκάνεις γιὰ ξένες ἔννοιες;

Εἴμαι βέβαιος ὅτι ἂν ἐβλέπετε τὸ χεῖλος ἐκεῖνο τὸ μορφάσαν, ἂν ἠκούετε τὴν νωθράν, τὴν βαρεῖαν, τὴν ψαλμωδικὴν ἐκείνην μομφήν, ἣτις ἐχαρκτηρίζεν ὅλον τὸν ἄνθρωπον, θὰ κατελαμβάνεσθε καὶ σεῖς ὑπὸ τοῦ ἀκουσίου, τοῦ νευρικοῦ γέλωτος, ὅστις μὲ συνεκλόνησεν ἐπὶ τινα λεπτά.

— Θάρρης, λέγω ἡγῶ, προσεῖπε μετὰ μικρόν, νὰ πᾶμε 'ς τοῦ Βρέμμενεκ, ποῦ ἔχει σήμερα Schlachtfest*), νὰ πᾶμε φρέσκα λουκάνικα;

— Θὰ μείνω ἕως τέλους.

— Τὰ μυαλά σου καὶ μιὰ λύρα, λοιπόν.

Καὶ ἀπῆλθε δεινὸν σοβῶν.

Ἐκ τῆς θυρίδος τοῦ κιγκλιδώματος εἶχον ἤδη ἐξαχθῆ μάκτρα καὶ μακρὰ ἐπιτραπέζιος ὀθόνη. Αἱ ἄλλαι γυναῖκες ἐκλινον πρὸς αὐτά, ἐξέτεινον τοὺς βραχίονας διὰ νὰ τὰ λάβωσι, τὰ περιεργάζοντο δι' ἐμπειροπράγμονος βλέμματος, ἐν ᾧ ἡ ἄλλη, ἡ δύστηνος ἄλλη, ἀνεδίφα ὑπὸ τὴν σανίδα πυρετωδῶς τὰς κιτρίνας ἀποδείξεις τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου. Τὸ κάτω χεῖλός της ἔτρεμε τώρα περισσότερον, τὰ βλέφαρα τῶν ὀφθαλμῶν της συνεσφίγγοντο κατὰ τοὺς κανθοὺς, ὡς νὰ ἠγωνίζοντο νὰ ὠθησῶσιν ὀπίσω τ' ἀναβλύζοντα δάκρυα.

Τότε παρέστη πρὸ ἐμοῦ σκηνὴ σπαρακτικὴ, τραγικὴ ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῆς.

Ὁ ὑπάλληλος ἐξέβαλεν ἐν ἐφάπλωμα γερμανικόν, βραχὺ καὶ φουντωτόν, καὶ ὑποκάμισα μεγάλη καὶ μικρά, γυναικεῖα καὶ παιδικά. Καὶ τὰ ὑποκάμισά των ἔτι καὶ τὸ ἐφάπλωμά των! . . . Ὅλα, ὅλα τὰ ἔφερεν ἐκεῖ! Ὡς πλοῖον ἐν κλύδωνι, ἔρριπτεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἔρριπτεν ὅτι εὕρισκεν, ὅτι ἔμενεν, ἀλλ' ἡ θάλασσα δὲν ἐκορέσθη, δὲν ἐλυπήθη τὸ δυστυχὲς σκάφος! . . .

Ἡ ταλαίπωρος, ἡ ταλαίπωρος! ὅταν εἶδεν ἐκεῖ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ὑποκαμισάκια τὰ ὅποια εἶχε ῥάψῃ μὲ τόσην στοργήν, ἡ διότι ἐπανῆλθεν εἰς τὴν μνήμην της ἡ φοβερὰ στιγμή καθ' ἣν τὰ συνεσκεύασεν εἰς δέμα καὶ τὰ ἔφερεν ἐκεῖ, ἡ διότι ἀπέκαμαν τὰ νεῦρά της ἀνθιστάμενα ὡς στρόφιγγες θύρας βιαίως ὠθουμένης, δὲν ἐκρατήθη πλέον. Κατεκάμφθη ὑπὸ τὸ συναίσθημα τῆς ἄνευ ὀρίων ἀθλιότητός της· ἔρριψε τὰ ἀπαίσια χαρτία εἰς μικρὸν ὑπὸ τοὺς πόδας της κάνιστρον, ἥρπασε μὲ τὴν μίαν χεῖρά της, τὸ ἐν παιδίον καὶ μὲ τὴν ἄλλην τὸ ἄλλο, καὶ ἠγέσθη. Ἐν ᾧ δὲ ἦδη αἱ φωναὶ διασταυροῦντο ὑπερθεματίζουσαι, ἡ παντέρημος καὶ ὑπὸ τοῦ σύμπαντος ἐγκαταλελειμμένη, ἐσύρθη εἰς τὴν ἐγγὺς γωνίαν καὶ ἔμενεν ἐκεῖ, γονατιστή, ὡς νὰ τὴν εἶχεν ἀρπάσῃ κτηνωδῶς ἀπὸ τῶν ὤμων διὰ τῶν σιδηρῶν χειρῶν της ἡ Δυστυχία, καὶ τὴν εἶχεν ἐσκφενδονήσῃ ἐκεῖ. Ἐμενεν εἰς τὴν γωνίαν, ἐν μέσῳ τῶν δύο παιδίων της ἅτινα ἐσφιγγεν ἀπελπιστικῶς· τὸ πρόσωπόν της ἦτο ἐστραμμένον πρὸς τὸν τοῖχον καὶ δὲν ἐφαίνετο· ἀλλ' ὑπὸ τὸ ἀπότριπτον ἔνδυμα τὸ σῶμά της ἐφρικία σπασμωδικῶς.

Ἀγνοῶ καθ' ὅσον συνειρμὸν ἰδεῶν μοὶ ἦλθε κατὰ νοῦν ἀπροσδοκῆτως ἡ ἐπὶ τοῦ Schloss ἐπιμνημόσυτος πλάξ, ἡ ἀναγράφουσα ὅτι ἐπὶ περιόπτου ἀνδῆρου, οὗ κάτωθεν ἐκτείνεται

*) Σφαγὴ χοίρου, ἣν οἱ ξενοδόχοι καὶ ζυθοπῶλαι ἀγγέλλουσιν ἑορτασίμως ἐκάστοτε διὰ πινακίδων ἐξωθὶ τῶν καταστημάτων αὐτῶν, καὶ δηλοποιοῦσι διὰ τῶν ἐφημερίδων.

γραφικωτάτη τὴν ἀποφιν ἢ Ἐιδελβέργη καὶ ὁ εἰς ἐλιγμούς περισπώμενος Νέκκαρ μετὰ ταινίας κοιλάδος, ἠρέσκετο νὰ „διανοῇται καὶ νὰ ποιῇ ὁ Γκαϊτε κατὰ τὰ 1814 καὶ 1815“. Τὴν πλάκα ταύτην εἶδον βεβαίως ποτὲ μηχανικῶς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γυναικὸς ἐκείνης, καὶ ἴσως τὸ στήθος τῆς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐφ' οὗ ἄλλοτε ἔκλινεν ὄνειροπολῶν ὁ μέγας ποιητής. Ἀλλὰ κατὰ τί ὠφέλησε τὴν ἀθλίαν ἐκείνην ὑπαρξίν ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Γκαϊτε; Κατὰ τί ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς μοίρας αὐτῆς ἡ αἰγλήσσσα δόξα τῆς Αὐτοκρατορίας; Τί δὲ πρὸς αὐτὴν ὅτι ζῶμεν περὶ τὰ τέλη τοῦ 19. αἰῶνος, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐξημέτισεν ἑκατονταετηρίδας τινὰς πρὸς τὰ πρόσω καὶ δὲν καθηλώθη εἰς τὰς ἀγωνιώδεις καὶ φοβεράς ἡμέρας τοῦ μεσαίωτος; Τί δ' ὠφελεῖ εἰς αὐτὴν ὅτι ἐφευρέθη τὸ Ἐδισόνειον φῶς; ἀφ' οὗ τὴν ἐσπέραν θὰ

κατακλιθῇ εἰς τὸ σκότος, ἐν τῷ ψυχρῷ καὶ γυμνῷ ὑπερφῶ της;

Ἀρὰ γὰρ ὡς ὑπάρχουν σκώληκες ἐντὸς πετρῶν, εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς, μέχρι τῶν ὁποίων οὐδέποτε φθάνει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, οὐδέποτε τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, οὐδὲ ἡ μεθυστικὴ εὐωδία τῆς ἀνοίξεως, οὐδὲ τὸ κελάρυσμα τῶν βουκιῶν, οὐδ' ἡ ποίησις τοῦ λυκαυγοῦς, ὁμοίως εἰσὶ καὶ στρώματα ἀνθρώπων ὄντων, μυριάδες μυριάδων ὑπάρξεων, αἱ ὁποῖαι ἀγνοοῦσι τί γίνεται εἰς τὸν ἐπάνω κόσμον, μέχρι τῶν ὁποίων δὲν ἐξικνοῦνται αἱ ἀκτῖνες τοῦ πολιτισμοῦ, ὑπάρξεων, ἐρπουσῶν ἐντὸς τοῦ μαύρου τοιχώματος, τοῦ ἀτελευτήτου σκότους τῆς Μοίρας τῶν; Θὰ κατέλθῃ ἄρα γέ ποτε τὸ φῶς μέχρι τοῦ Ταρτάρου τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας; Ὁ γέννηθῇ ἄρα γέ ποτε ὁ Ἐδισὸν τοῦ σκότους τούτου;

Η ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΘΕΙΣΑ.

Τῇ παραμονῇ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης, τὸν νοέμβριον μῆνα, ἡ κηκλιδωτὴ πύλη τοῦ ἐν Ὁμπερὶβ δεσμοτηρίου περιεστράφη τρίζουσα περὶ τοὺς στρόφιγγας αὐτῆς καὶ ἐπέτρεψε τὴν ἐξοδὸν εἰς γυναικὰ τινα τριακονταετῇ περίπου τὴν ἡλικίαν. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐφόρει πεπαλαιωμένην μαλλίνην ἐσθῆτα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ λευκὸν λινοῦν κάλυμμα τῶν βρετονίδων γυναικῶν, ὅπερ εἰς τὸ κάτωχρον καὶ στρογγυλὸν πρόσωπόν της παρεῖχεν ὅλως ἰδιάζουσαν ὄψιν. Ἦτο δεσμώτις, εἰς ἣν μόλις πρὸ μικροῦ ἀπεδόθη ἡ ἐλευθερία. Ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ γυναικῶν ὠνομάζετο „ἡ Βρετονίς“. Ἀκριβῶς πρὸ ἐξ ἐτῶν εἶχεν ἀπαχθῇ εἰς τὴν φυλακὴν, καταδικασθεῖσα ἐπὶ παιδοκτονίᾳ. Ἦδη δὲ ἐξήρχετο τέλος ἐντεῦθεν ἐλευθέρᾳ, ἀφοῦ ἀπέδωκαν αὐτῇ τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ δι' οἰκονομίας ἀποκτηθέντα χρήματά της, μετὰ τὴν ἐγγραφὸν ἄδειαν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν Langres.

Τὸ διὰ τὴν πόλιν ταύτην ταχυδρομεῖον εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσει. Δειλὴ καὶ ἀδεξία ὑπὸ τοῦ φόβου, ἐτράπη μὲ ἀτολμα βήματα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐζήτησε μὲ φωνὴν διακοπτομένην νυκτερινὸν κατάλυμα. Τὸ ξενοδοχεῖον ἦτο ἐντελῶς κατελιγμένον, ἡ δὲ ξενοδόχος, μὴ ἔχουσα ἄλλως τε πολὺ ἐνδιάφερον πρὸς τοιοῦτου εἶδους νυκτερινούς πελάτας, συνεβούλευσεν αὐτῇ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ καπηλεῖον, ὅπερ εὕρισκετο εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ χωρίου.

Ἡ ξένη ἐπορεύθη, ἔτι μᾶλλον ἀδεξία καὶ συγκεχυμένη, καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ καπηλείου, τὸ ὅποιον κυρίως ἦτο καταγώγιον τῶν ἐργατῶν. Ἡ κάπηλος ἐμέτρησεν αὐτὴν μὲ βλέμμα πλήρες ὑπόφιας. Ἰσως ἐνόησεν ὅτι ἡ ξένη ἤρχετο ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου καὶ ἀπέπεμψεν αὐτὴν λέγουσα, ὅτι δὲν δέχεται ξένους τὴν νύκτα.

Ἡ δυστυχὴς δὲν ἐτόλμησε νὰ παρακαλέσῃ περισσότερον· ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπῆλθε σιωπηλῇ, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ της ἐξηγέρθη σφοδρὸν μῖσος πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον, ὅστις τὴν ἀπέκρουε. Τοιοῦτοτρόπως οὐδὲν ἄλλο ὑπελείπετο αὐτῇ ἢ νὰ μεταβῇ πεζῇ εἰς Langres. Περὶ τὰ τέλη τοῦ νοεμβρίου ἡ νύξ ἐπέρχεται ταχέως. Μετ' οὗ πολὺ ἐβράδιζεν ἡ δυστυχὴς ἐν τῷ σκότει εἰς τὸν ἐρημὸν δρόμον, ὅστις ἐξετείνετο πρὸ αὐτῆς μεταξὺ δύο δασῶν. Ψυχρὸς βορρᾶς ἔπνεε συρίζων διὰ μέσου τῶν δένδρων καὶ ἐσάρωνε σωρηδὸν τὰ ξηρά φύλλα τῶν δασῶν.

Ἔνεκα τοῦ ἀποκεκλεισμένου, ἐν τῇ ἀκινήσίᾳ, βίου κατὰ

τὴν ἐξαετῇ φυλάκισιν της εἶχε λησμονήσῃ τὸ βᾶδισμα· οἱ ἄρμοι τῶν γονάτων της ἦσαν ἀκίνητοι καὶ ἀπεσκληρωμένοι· τὰ δὲ νέα ὑποδήματα ἐθλίβον τοὺς πόδας αὐτῆς, οἷτινες ἦσαν συνειδησμένοι εἰς τὰ ξύλινα σανδάλια. Μετὰ μίαν ὥραν οἱ πόδες της εἶχον πληγωθῇ καὶ ἡ δυστυχὴς δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προχωρήσῃ. Ἐκάθισε λοιπὸν ἐπὶ ἐνὸς λίθου — ἤσθάνθη φρικίας εἰς ὅλον της τὸ σῶμα, καὶ ἀνελογίζετο ὅτι ἐνταῦθα, εἰς τὴν σκότεινὴν αὐτὴν ἐρημίαν, εἰς αὐτὸν τὸν παγετώδη ἀνεμον, ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ ὑπὸ τῆς πείνης. Αἰφνης ἐνόμισεν ὅτι ἀκούει ἐν τῇ ἐρημίᾳ, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φερομένην, ἀνθρωπίνην φωνήν. Ἔμεινε πρὸς στιγμὴν ἀκροαμένη καὶ πράγματι ἀνεγνώρισε τὴν μελωδίαν ἐνὸς μονοτόνου ἄσματος ἐξ ἐκείνων, μετὰ τὰ ὁποῖα βαυκαλίζονται τὰ μικρὰ παιδιά. Ἀμέσως λοιπὸν ἐσηκώθη καὶ ἐβᾶδισε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤκουε τὴν φωνὴν ἐρχομένην. Εἰς τὴν καμπὴν πλαγίῳ τινὸς διαδρόμου ἀφίχθεῖσα διέκρινεν ὑπέρυθρόν τι φῶς, διὰ μέσου τῶν κλάδων λαμπαρίζον.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐφθασεν εἰς τινα καλύβην ἐκ πηλοῦ, τῆς ὁποίας ἡ ἀχυροσκεπὴς στέγη ἐστηρίζετο εἰς τὴν πλευρὰν ἐνὸς βράχου· ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου παραθυρίου τῆς καλύβης ἐξήρχετο τὸ φῶς. Μετὰ τρέμουσαν ὑπὸ τοῦ φόβου καρδίαν ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους ἡ δυστυχὴς νὰ κρούσῃ τὴν θύραν. Τὸ ἄσμα ἔπαυσεν ἀμέσως καὶ ἡ θύρα ἠνεώχθη ὑπὸ τινος χωρικῆς γυναικός, ἣτις εἶχε μὲν τὴν αὐτὴν περίπου ἡλικίαν μετὰ τὴν Βρετονίδα, ἀλλ' ἦτο ἡδὴ μεμαραμμένη καὶ καταβεβλημένη ὑπὸ τῆς πολλῆς ἐργασίας. Τὸ φῶς αὐτῆς ἦτο ἐσχισμένον καὶ κατερρακωμένον, ἡ δὲ ἐρυθρὰ κόμη της προέκυπτεν ἐκ τοῦ πιλίσκου ἀκτένιστος καὶ ἀτακτος, ἐνῶ οἱ μελαγχροῖνοι ὀφθαλμοὶ της ἠτένιζον μετ' ἐκπλήξεως τὴν ξένην, τῆς ὁποίας ἡ ὄψις εἶχε τι τὸ ἀσύνηδες καὶ ἐκτακτον.

„Καλὴ ἑσπέρα“, εἶπεν ἡ χωρική, κρατοῦσα τὸν λύχνον πρὸ τοῦ προσώπου τῆς Βρετονίδος. „Τί ζητεῖς;“

„Δὲν ἔμπορῶ νὰ περιπατήσω πλέον“, εἶπεν αὕτη μὲ ταπεινὴν καὶ ὑπὸ λυγμῶν διακοπτομένην φωνήν. „Ἡ πόλις εἶνε πάρα πολὺ μακρὰν καὶ ἂν με ἄφινες νὰ περάσω ἐδῶ τὴν νύκτα, θὰ μοῦ ἔκανες μεγάλη χάρι. . . ἔχω χρήματα μαζὶ μου καὶ ἔμπορῶ νὰ πληρώσω τὴν εὐεργεσίαν σου.“

„Ἐλα μέσα“, εἶπεν ἡ χωρική μετὰ μικρὸν τινα δισταγμόν. Εἶτα δὲ ἐκ περιεργίας μᾶλλον ἢ ἐκ δυσπιστίας προσέθηκε. „Διατί δὲν εἰμῖνες ἔς τὸ Ὁμπερὶβ;“